

Finále 20. ročníku Astronomické olympiády na Fyzikálním ústavu v Opavě

Letošní ročník Astronomické olympiády v kategorii CD již zná své vítěze

Ve dnech 17. až 19. května 2023 proběhlo na Fyzikálním ústavu Slezské univerzity v Opavě ústřední kolo 20. ročníku Astronomické olympiády v kategorii CD. Ve finále zvítězil student Matouš Mišta (Gymnázium Olomouc-Hejčín).

Do ústředního kola postoupilo ze školních a posléze krajských kol celkem 18 nejlepších studentů z celé republiky. Program finále byl velmi nabitý a samotná soutěž se skládala ze tří částí. Finalisté řešili ve čtvrtek dopoledne teoretické úlohy, odpoledne pak bylo vyhrazeno na praktickou část, která probíhala v Unisfěře. Poslední částí pak byly úlohy datové analýzy, například určení vzdálenosti proslulé supernovy 1987 A, které finalisté řešili v pátek dopoledne. Večerní pozorovací kolo muselo být pro nepřízeň počasí zrušeno jak ve středu, tak i ve čtvrtek.

V rámci doprovodného programu čekalo studenty také zhlédnutí několika pořadů v Unisfěře (<http://unisfera.slu.cz/>), promítání absolventských popularizačních filmů studentů programu Multimediální techniky a společná večere v místnostech určených k popularizaci vědy na rektorátu Slezské univerzity.

Vítězové finále

V pátek odpoledne proběhlo za přítomnosti ředitele Fyzikálního ústavu prof. RNDr. Zdeňka Stuchlíka, CSc. slavnostní vyhlášení výsledků. Všichni finalisté obdrželi diplomy a tašky s drobnými dárky, tři nejúspěšnější studenti pak také medaile a věcné ceny. Na medailových pozicích se umístili:

- 1. Matouš Mišta, Gymnázium Olomouc-Hejčín,**
- 2. Lukáš Hrdý, Gymnázium Zlín,**
- 3. Jan Herzig, Gymnázium J. Š. Baara v Domažlicích.**

Z kategorie CD, která je určena studentům prvních a druhých ročníků středních škol, se vybírají členové reprezentace České republiky na Mezinárodní olympiádu v astronomii a astrofyzice (IOAA), která se letos bude konat v srpnu v polském městě Chorzów.

20. ročník v Planetum Praha

Pět desítek nejlepších řešitelů ze základních škol a nižších ročníků víceletých gymnázií se sjede v pátek 26. května 2023 do pražského Planetum, největšího planetária v České republice a jednoho z největších planetárií na světě.

Není bez zajímavosti, že ...

- jednu z úloh pro soutěžící vytvořila umělá inteligence, která však pracovala pod bedlivým dohledem uhlíkové inteligence (Pavel Kůs), protože jinak by vzorové řešení bylo zcela špatně...

- jednalo se o finále s beznadějně zataženou oblohou po celou jeho dobu, což je v historii finálových klání astronomické olympiády spíše výjimka, o to větší výhodou bylo využití Unisféry jako digitálního planetária...

O Astronomické olympiádě

Astronomickou olympiádu vyhlašuje Česká astronomická společnost a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Ve školním roce 2022/23 probíhá její 20. ročník. Koncem května budou následovat ústřední kola zbývajících dvou kategorií - EF a GH.

Více informací o Astronomické olympiádě a její historii, výsledkovou listinu, zadání a vzorová řešení úloh finále naleznete na olympiada.astro.cz.

Poděkování

Ústřední kolo kategorie CD by se neobešlo bez pečlivého organizačního zajištění týmem Fyzikálního ústavu Slezské univerzity v Opavě pod vedením Dr. Tomáše Gráfa. Přípravu a hladký průběh finále organizačně zabezpečili Bc. Lucie Dospivová, Mgr. Viky Kurečků, paní Lenka Polášková, Mgr. Debora Lančová, Dr. Martin Blaschke a Mgr. Adam Hofer.

Úlohy finále připravili RNDr. Pavel Kůs, Marco Souza de Joode, Mgr. MgA. Lukáš Supík, David Kománek, Bc. Jindřich Jelínek, Dr. Jakub Vošmera, Dr. Tomáš Gráf a ChatGPT. Zadání recenzovali doc. Michal Švanda a Dr. David Břeň. Porotci finále byli RNDr. Pavel Kůs, Dr. Martin Blaschke, Bc. Jaromír Mielec, Radomír Mielec a Dr. Tomáš Gráf.

Partneři finále

Hlavním partnerem finále je Fyzikální ústav Slezské univerzity v Opavě.

Kontakty a další informace

RNDr. Tomáš Gráf, Ph.D.

Proděkan pro strategie a rozvoj, Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezské univerzity v Opavě

Email: tomas.graf@fpf.slu.cz

Tel.: 734 268 124

RNDr. Pavel Kůs

člen komise pro kategorii CD Astronomické olympiády

Email: pavel.kus@fzu.cz

Tel: 774 241 710

Jakub Vošmera, MMath., Ph.D.

člen Ústřední komise Astronomické olympiády

Email: vosmera@astro.cz

Tel.: 731 509 424

Obrázek 1:

Zahájení finále – zástupce ředitele Fyzikálního ústavu, doc. Jiří Kovář (na fotografii první zprava).

Foto: Lucie Dospivová

Obrázek 2:

Prof. Zdeněk Stuchlík, ředitel Fyzikálního ústavu v Opavě, předává diplom za první místo ve 20. ročníku Astronomické olympiády v kategorii CD studentu Matouši Mištovi z Gymnázia v Olomouci-Hejčíně.

Foto: Lucie Dospivová

Obrázek 3:

Vítěz 20. ročníku Astronomické olympiády v kategorii CD, Matouš Mišta z Gymnázia v Olomouci-Hejčíně.

Foto: Lucie Dospivová

Obrázek 4:

Doprovodný program finále doplnila také projekce několika astronomických sférických pořadů v Unisféře.

Foto: Lucie Dospivová